

Kuyu, derinlik ve ağaç diye temsil edilen insan ömrünün, bu üç temsille nasıl bir mana aldığını açıklar mısınız?

Sekizinci Söz'de geçen ilgili ifadeleri ele alıp değerlendirelim:

"Ve o kuyu ise, beden-i insan ve zaman-ı hayattır."

Buradaki kuyu insanın aslını ve özünü teşkil eden ruhun bedene girmesini temsil ediyor. Yani insanın bedeni ve hayatı bir kuyu misali; ruh ise bu kuyuya kendini atıyor. Zira insanın aslı ve özü ruhtur.

"Ve o altmış arşın derinlik ise, ömr-ü vasatî ve ömr-ü galibî olan altmış seneye işarettir."(1)

Altmış metre derinlik insanların ortalama altmış yıl yaşama istatistiğine bakıyor. Günümüz insanları ekseri ve ortalama olarak altmış yıl bir ömür sürüyor.

"Ve o ağaç ise, müddet-i ömür ve madde-i hayattır."

Buradaki ağaç ise insanın maddi hayatı ve geçirdiği ömrüdür. İnsan, altmış metre derinliğinde bir hayatın içine sarkıtılmıştır, ama her metre içinde ayrı bir madde ayrı bir ömür vardır. Yani kuyu ile maddi hayat aynı şeyler değildir. Tıpkı bir mücevher kutusu ile içindeki cevherin aynı olmaması gibi. İnsan altmış yıllık hayatının her yılında farklı maddelerle ve farklı bir ömürle karşılaşır.

İşte kuyu bu hayatın bütünü gibidir. Yani, kutusu hükmünde, ömür ve maddi hayat ise bu kuyu içinde bulunan değişik şeyler ve merhalelerdir. Mesela bu kuyunun bebeklik sürecinde madde-i hayat mama ve süt iken, çocukluk sürecinde çikolatadır, gençlik sürecinde ise bal, baklavadır; ihtiyarlık sürecinde sebze ve meyvelerdir vs.

(1) bk. [Sözler, Sekizinci Söz.](#)